

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 632

гр. Варна, 03.11.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в закрито заседание на трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: П. Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

като разгледа докладваното от П. Ив. Петрова Въззивно гражданско дело № 20223000500459 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по в.гр.д. № 459/2022 г. по описа на Варненския апелативен съд е образувано по две въззивни жалби на всяка от страните срещу различни части от решение № 260046 от 26.05.2022 г., по т.д. № 1962/2019 г. по описа на Варненски окръжен съд, (изменено в частта на разностите с определение № 260435/09.08.2022 г.), както и по частна жалба срещу определение № 260435/09.08.2022 г. по т.д. № 1962/2019 г. по описа на Варненски окръжен съд по чл. 248 ГПК, както следва:

-По въззивна жалба на Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, подадена чрез адв. С. А., против решението на окръжния съд (№ 260046 от 26.05.2022 г., по т.д. № 1962/2019 г.на ВОС) в ЧАСТТА, с която Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, ЕИК 130764706, със седалище гр.София **е осъдено ДА ЗАПЛАТИ: - на М. В. В., В. И. Г., и Р. В. В., конституирани на основание чл.227 от ГПК вместо починалата в хода на производството ищца И.Г.П., при квоти по 1/3 за всеки от тях, обезщетение за неимуществени вреди**, изразяващи се в болки и страдания, претърпени от ищцата И.П. вследствие на причинените ѝ увреждания при ПТП на настъпило на 03.07.2015г. в Румъния, причинено от М.Й.Д. като водач на лек автомобил „Шкода Фелиция“, ДК № I-C-37509, в размер на **150 000 лв.** /сто и петдесет хиляди лева/, ведно със законната лихва върху главницата от 19.01.2019г. до окончателното изплащане на задължението; - на М. В. В., В. И. Г. и Р. В. В., конституирани на основание чл.227 от ГПК вместо починалата в хода на производството ищца И.Г.П., при квоти по 1/3 за всеки от тях, **обезщетение за имуществени вреди**, изразяващи се в разходи, направени от ищцата И.П. вследствие на причинените ѝ увреждания при ПТП на настъпило на 03.07.2015г. в Румъния, причинено от М.Й.Д. като водач на лек автомобил „Шкода Фелиция“, ДК №

I-C-37509, в размер на **9586,63 лв.** /девет хиляди петстотин осемдесет и шест лева и 63 ст./, ведно със законната лихва върху главницата от 19.01.2019г. до окончателното изплащане на задължението; - на адв. П. К. – САК с адрес гр.София, ул.“Лом“ №1, ап.9 сумата **4721 лв.** /четири хиляди седемстотин двадесет и един лева/, съобразно уважената част от предявените искове, на основание чл.38, ал.1 от ЗАдв.; - в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на ВОС, дължимите за производството държавни такси в общ размер **6383,44 лева** върху уважената част от исковете за неимуществени и имуществени вреди и **836,16 лв.**, представляващи авансирани от бюджета на съда депозити за изготвяне на експертизите, на основание чл.78, ал.6 ГПК.

Въззивникът е настоявал, че обжалваното решение е недопустимо (при липса на надлежно проведено рекламационно производство пред ответника по чл. 516, ал.1 от КЗ и задължителна процесуална предпоставка за предявяване на иска срещу НББАЗ; евентуално предвид забраната в чл. 515, ал.4, т.1 КЗ – при предявена претенция срещу представителя на чуждестранния застраховател в България и получен отговор в срока; при нередовна искова молба – непосочена от ответниците част от претендираната сума) евентуално - неправилно, като постановено в противоречие с материалния закон, при съществени нарушения на съдопроизводствените правила и поради необоснованост по изложени подробни съображения, като е молил за обезсилване и прекратяване на делото, евентуално – за отмяната му, за отхвърляне на исковете и за присъждане на сторените по делото разноски. Изложил е оплаквания за погрешен извод на окръжния съд за основателност на иска предвид, че по делото: - не са налице предпоставките за ангажиране отговорността на компенсационния орган по чл. 515 КЗ респ. чл. 284 КЗ (отм.) и чл. 516 от КЗ, респ. 285 от КЗ (отм.) и конкретно, че: към датата на ПТП ищцата не е била лице, пребиваващо в България по см. на чл. 515 от КЗ, респ. чл. 284, ал.1 от КЗ (отм.) и чл.20-24 от Директива 2009/103/ ЕО и не е правоимащо лице спрямо българския компенсационен орган; чешкият застраховател има представител за уреждане на претенции за обезщетение на процесните вреди в България, който не е бил надлежно сезиран с претенция за обезщетение, евентуално – дал е мотивиран отговор по чл. 22, абзац 1, б. „б“ от Директивата, на подадената до него молба от 04.05.2018 г.; налице е хипотезата на чл. 515, ал.4, т.1 пр.2 от КЗ, евентуално чл. 284 ал.4, т.1 пр.2 от КЗ (отм.); ищецът не изпълнил изискванията на чл. 516, ал. 1 КЗ и липсват предпоставки по чл. 516, ал.8 КЗ.; Настоявал е, че по делото са останали недоказани твърденията на ищцата относно настъпването на ПТП и мястото ѝ в автомобила – представляващо самостоятелно основание за отхвърляне на иска. Делото останало неизяснено от фактическа и правна страна, тъй като окръжният съд не събрал исканите доказателства от наказателното дело в Румъния и останало неизяснено дали делото е трансферирано в България; Съдът неправилно се позовал на българския закон за движение по пътищата при положение, че произшествието е станало в Румъния и следвало да се приложи румънското право. Окръжният съд при доказателствата, че ищцата е

била без предпазен колан, неправилно отхвърлил възражението за съпричиняване на вредите; Съдът не издирил и не приложил чуждото материално право: – чешкото право по отношение на непозволеното увреждане, евентуално – румънското; -румънското право и по отношение на покритието на застраховката; -чешкият застрахователен закон – за процедурата за разглеждане и произнасяне по предявени претенции за обезщетение от застрахователя и неговия представител в България; - румънското право за движението по пътищата за поведението на водача; Навел е оплаквания, че съдът уважил иска при положение, че не са били доказани в пълния обем твърдяните вреди и връзката им с произшествието, както и размера на обезщетението съгласно приложимия чешки, евентуално румънски закон, както и не били взети предвид доказателствата и не били приспаднати от обезщетението за имуществените вреди получените от пострадалата суми за лична пенсия за инвалидност. Изразил е несъгласие с определената от съда начална дата на дължимост на законната лихва от 19.01.2019 г. предвид липсата на забава на НББАЗ. Съдът неправилно не уважил и възражението за погасяване на исковете по давност или преклузия по приложимия чешки, евентуално- румънски закон.

Позовано на допуснати от първата инстанция процесуални нарушения и съгл. чл. 266, ал.3 ГПК е заявил искания за допускане на доказателства: - за изпращане на нова съдебна поръчка до Чехия по Регл. (ЕС) 2020/1783 за установяване на начален и краен момент на регистрираните в Чешката република адреси на И.П. и на Марин Димов с оглед изясняване на обичайното пребиваване на лицата – искане отказано от съда в о.с.з. 20.04.2022 г.; - за изпращане на нова съдебна поръчка до съда в Костеци, Р.Румъния по Регл. (ЕС) 2020/1783 с посочване във формуляр А, т. 11.1 на изисканите документи от наказателното дело № 959/P/2015 по описа на прокуратурата при Окръжен съд Костеци: протокол за оглед на местопроизшествие, протоколи за разпит на свидетели, съдебно-автотехническа експертиза, скици на местопроизшествието, фотоалбум, протокол за оглед на превозното средство, документ за регистрация на автомобила, застрахователна полица и свидетелство за управление на водача, както и окончателен съдебен или прокурорски акт, ако такъв има постановен – искане отказано от съда в о.с.з. 20.04.2022 г.; - да бъде изпратено ново запитване до Върховна касационна прокуратура дали при тях след 19.07.2021 г. е постъпило предвижданото за прехвърляне в България наказателно дело № 959/P/2015 на прокуратурата към Съдилище Костеци, водено срещу М.Й.Д. за причинена на И.Г.П. телесна повреда при ПТП, настъпило в Румъния на 03.07.2015 г. и ако е постъпило под кой номер е заведено в България, на кой компетентен орган е разпределено и възложено и какъв е неговия предмет, страни, етап и резултат до момента – искане оставено от окръжния съд без уважение в последното съдебно заседание; -евентуално ако делото е в България документите посочени по –горе да се изискат от съответната българска прокуратура, като се издаде и удостоверение за запознаване с

преписката по наказателното производство и за снабдяване с материали и документи от него; - за допускане на повторна комплексна медико-автотехническа експертиза по всички поставени въпроси, след събиране на доказателствата по предходните две точки; - на осн. чл. 43, ал.1 и чл.44 от КМЧП да бъде установено съдържанието на чешкото и румънското право по посочените в искането въпроси и към посочените дати, съответно 03.07.2015 г., както и чешкото право в ред. в периода 04.05.2018 г. – 31.12.2018 г.

М. В. В., В. И. Г. и Р. В. В., чрез адв. П.К. са подали писмен отговор, с който са оспорили въззивната жалба и по съображения за неоснователност на всяко от оплакванията и за допустимостта и правилността на решението на окръжния съд в обжалваната от другата страна част, са молили за потвърждаването му в същата част и за присъждане на адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 1, т.2 ЗА. Противопоставили са се на исканията по доказателствата, но в случай на допускането им са молили за предоставяне на срок за становище и искания.

-По въззивна жалба на М. В. В., В. И. Г. и Р. В. В., подадена чрез адв. П.К., срещу решението на окръжния съд (№ 260046 от 26.05.2022 г., по т.д. № 1962/2019 г.на ВОС) В ЧАСТТА , с която са отхвърлени исковете им срещу Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, претърпени от ищцата И.П. вследствие на причинените ѝ увреждания при ПТП настъпило на 03.07.2015г. в Румъния, причинено от М.Й.Д. като водач на лек автомобил „Шкода Фелиция“, ДК № I-C-37509, ЗА ГОРНИЦАТА НАД сумата от 150 000 лв. до 500 000 лв., претендиран като частичен от 1 000 000 лв., ведно със законната лихва от датата на произшествието (03.07.2015 г.) до изплащане на задължението, на осн. чл.284 КЗ /отм./ и чл.45 и 86 ЗЗД.

Въззивниците – ищци са настоявали за неправилност на решението на окръжния съд в обжалваната отхвърлителна част, поради противоречието му със закона и необоснованост, като са молили за отмяната му в същата част и за уважаване на иска в претендирания размер от 500 000 лв.- частичен иск от 1 000 000 лв., ведно със законните лихви от датата на увреждането 03.07.2015 г. до окончателното му изплащане, както и за определяне на адвокатско възнаграждение за адв. К. по чл. 38, ал.1, т.2 от ЗА с начислен ДДС. Навели са оплаквания за занижаване размера на обезщетението, определянето му в разрез с разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД и неотчитане от съда на всички обективно съществуващи факти за вида на уврежданията, продължителността на възстановяването, неудобствата и ограниченията, влошеното качество на живот, възрастта на пострадалата, отражението върху психиката ѝ, инвалидизирането ѝ на 100%, необратимостта на уврежданията, както и несъобразяване от съда на лимита на застрахователните обезщетения и съдебната практика в подобни случаи.

Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, чрез адв. Д.Д., е подал писмен отговор на въззивната жалба, с който е оспорил същата и по съображения за неоснователност на оплакванията и за недопустимост на решението, евентуално за правилността на обжалваната отхвърлителна част от решението, е молил за оставянето ѝ без уважение и за обезсилване като недопустимо на решението на окръжния съд в отхвърлителната част, евентуално за потвърждаването му в същата част.

-По частна жалба на „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, подадена чрез адв. Д.Д., против определение № 260435/09.08.2022 г. по т.д. № 1962/2019 г. по описа на Варненски окръжен съд, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата му за изменение/допълване на решение (№ 260046 от 26.05.2022 г., по т.д. № 1962/2019 г.на ВОС) в частта на разноските над сумата от 11 166,49 лв. до 11 826,19 лв., представляващи разноски в производството дължими от насрещната страна съобразно отхвърлената част от предявените искове. По съображения за неправилност – незаконосъобразност (с оглед приетото от съда, че не се дължат от насрещната страна пътните разноски на адвоката като разноски в производството), е молил за отмяна на определението в посочената част и за присъждане допълнително на сумата от 659,70 лв. Молил е за присъждане на разноски за държавна такса по частното производство.

Лицата на насрещната страна М. В. В., В. И. Г. и Р. В. В., чрез адв. П.К., са подали писмен отговор на частната жалба, с която са оспорили същата и по съображения за неоснователността ѝ, подкрепени с цитирана съдебна практика (по въпроса, че не съставляват съдебни разноски пътните разходи на адвоката), са молили за отхвърлянето ѝ.

Решението на окръжния съд не е обжалвано в частта на отхвърлянето на претенцията за заплащане на законна лихва върху обезщетението за имуществени вреди от 9586,63 лв. от датата на произшествието до 19.01.2019г., както и за отхвърляне на претенцията за законни лихви върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди от 100 000 лв. за периода от датата на произшествието до 19.01.2019 г.

Въззивните и частната жалби са в срок и са подадени от всяка от страните, разполагаща с правен интерес от обжалване на неизгодната за нея част от решението и от определението на окръжния съд, редовни са и допустими.

По доказателствените искания на въззивника Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“:

Не са налице твърдяните процесуални нарушения на окръжния съд по чл. 266, ал.3 от ГПК, поради което и исканията за нови съдебни поръчки до Румъния и Чехия за събиране на сочените доказателства, евентуално за събирането им от прехвърлената в България наказателна преписка и за издаване на удостоверения за снабдяване с документи от нея, както и за

назначаване на повторна комплексна медико-автотехническа експертиза по всички поставени въпроси, след събиране на доказателствата по предходните искания, са неоснователни и следва да бъдат оставени без уважение. Тава е така, тъй като съдебната поръчка до Чехия е била изпълнена и окръжният съд е събрал исканията от ответника доказателства. Допълнителна съдебна поръчка за установяване на начален и краен момент на посочените като известни на чешката социална служба адреси на И.П. и на Марин Димов с оглед изясняване на обичайното пребиваване на лицата не е следвало да бъде допускана, не само защото такова искане не е било заявено от страната своевременно при първата съдебна поръчка, но и защото и не е била необходима предвид събраните по делото множество доказателства за установяване на този факт, поради което липсва процесуално нарушение на окръжния съд в тази връзка. След изпълнението на съдебната поръчка до румънския съд, по делото са постъпили постановлението от 23.03.2020г. за касиране (прекратяване) на Прокуратурата към първоинстанционния съд Костеши, а след това и решение от 03.02.2021 г. по дело № 2918/214/2020 г. на съдилище Костеши, с което е потвърдено възобновяването на наказателното разследване с оглед финализиране на прехвърлянето на наказателното производство на Българската държава. Впоследствие, окръжният съд е направил нови съдебни поръчки до Румънския съд за изискване на посочените от ответника документи от наказателната преписка, но въпреки многократното подновяване на исканията друг отговор, включително че се извършва проверка и се очаква отговор, не е постъпил по делото и затова правилно е бил приложен чл. 158 от ГПК. Окръжният съд е уважил и искането за изискване на информация от ВКП за евентуалното прехвърляне на делото в България, като по същото е постъпил отговор от международния отдел при ВКП за липсата на изпратено такова дело от Румъния в България. Така, окръжният съд не е допуснал соченото нарушение. Освен това, исканият от наказателната преписка документ - протокола за оглед на местопроизшествието и скицата са представени по настоящото дело, а протоколите за разпит на свидетели, съдебно-автотехническа експертиза и фотоалбум, не могат да бъдат ценени като доказателства в настоящия процес. За наличие на другите документи в оригинал по преписката в Румъния, които да са от значение за настоящото дело, няма данни (така поисканите документ за регистрация на автомобила, застрахователна полица и свидетелство за управление на водача), а по искането за изпращане на постановените по преписката актове, румънският съд е изпратил два акта. Доколкото трите вещи лица - специалисти са отговорили на всички въпроси по комплексната медико-автотехническа експертиза пълно, ясно и обосновано, използвайки събраните по делото доказателства (които са били достатъчни за отговора на поставените задачи), включително и за механизма на произшествието, за вредите и връзката с произшествието и по вариантите според евентуалното местоположение на пострадалата в колата (предвид показанията на свидетеля М.Димов -деликвентът), включително и за непроменящ се извод при

вариантите за наличие и липса на предпазен колан, то повторна експертиза не следва да се назначава. Искането за издирване на румънското и чешкото материално право по поставените въпроси не следва да бъде уважавано, доколкото приложимо съгл. чл.4, пар.2 от Регламент (ЕО) № 864/2007 г. на Европейския парламент и на Съвета е българското право.

Предвид изложените съображения, Варненският апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ всички искания на въззивника Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ по доказателствата.

ВНАСЯ делото за разглеждане в открито съдебно заседание, насрочено на 30.11.2022 г. от 10,15 часа, за която дата да се призоват страните чрез процесуалните им представители.

Определението не може да се обжалва.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____